

ניאו-ריאליזם

איטליה 1945-1951

ריאליזם?

ריאליזם (אמנות) – זרם באמנות, בספרות ובתיאטרון מהמאה ה-19, שניסה לתאר את החיים כפי שהם.
ריאליזם הוליוודי- אולפן, תפאורה, שחקנים כוכבים, תסריט, עדשות פילטרים איפור.
ניאו-ריאליזם - ניאו=חדש תיאור החיים בניגוד לצורת העשייה ההוליוודית.

איטליה 2020 ימי קורונה

שירת המרפסות

<https://www.youtube.com/watch?v=DDRiINXik00&t=26s>

ריאליזם הוליוודי : כוכבים, אולפן, תפאורה, תאורה, סרט גדול מהחיים.

רקע היסטורי

איטליה מסורת הפקה קולנועית דומה להוליווד. מרכז העשייה באולפני צ'ינה צ'יטה. בזמן השלטון הפשיסטי של מוסוליני נוסד פסטיבל ונציה, מוסוליני רואה בקולנוע כלי חשוב לגיבוש העם המדבר בניבים שונים, יש חלוקה ברורה בין צפון לדרום. רבים מתושבי איטליה לא ידעו קרוא וכתוב.

1945 - שנת ה'0, אירופה חרבה אחרי המלחמה, איטליה צריכה לשקם את עצמה. אנדרה באזן: "הקולנוע מת" הכוונה לכך שהקולנוע במובנו הישן ההוליוודי מת, הניאו-ריאליזם קולנוע המייצג מציאות בדרך שונה מהוליווד.

מאפייני הניאו-ריאליזם

א. מאפיין המרכזי- ההתייחסות למציאות היום יומית של האדם הפשוט

ב. מצלמת מפגש – מפגש עם הדילמות של החברה האיטלקית: עוני, אבטלה, ופער מעמדות לדוגמא בסרט פאיזה של רוסליני החייל האמריקאי

האיטלקי והגרמני הם בני אנוש שסובלים מהמלחמה .

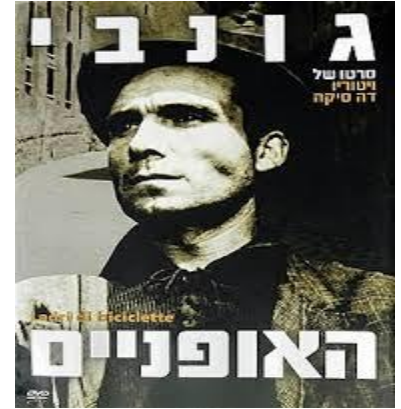
ג. בחירת אנשים פשוטים באיוש הדמויות- קולנוע ללא כוכבים או שחקנים מקצועיים . לבימאים הניאו-ריאליסטים לא היה עניין בשחקן המגלם דמות . הם התעניינו בחקירת האדם במקומו בסיטואציה מסוימת .

”ברומן היו הדמויות המרכזיות גיבורים, נעלו של הגיבור הייתה נעל מיוחדת. ואילו אנו מבקשים למצוא מה משותף לדמויות שלנו : נעל שלי, נעל שלו, נעל של העשיר, נעל של הפועל, אנו מוצאים אותם יסודות, אותו עמל כפיים אנושי”. צ'זארה זוטיני. "תיזות על הניאו-ריאליזם", בתוך : במאים ואנשי-קולנוע על הקולנוע, גרין, איתן. (עורך) הוצאת עם עובד, תשס"א 2000, עמ' 85-96.

ד. צילום ללא פילטרים או תאורה זוהרת והחשוב מכל היציאה מהאולפן, צילום בלוקיישן צילום על רקע של שנת ה 0. הרקע של איטליה ואירופה החרבה.

ה. צילום בשוט ממושך ארוך, כדי לתת למציאות להתרחש מול עיננו.

בימאים מרכזיים סרטים מרכזיים

1902-1974. "סרטו של ויטוריו דה סיקה" 1948, "גונבי האופניים"

אב ובנו בחיפוש אחרי האופניים המשפחתיים שנגנבו, האב זקוק לאופניים לפרנסת המשפחה.

<https://www.youtube.com/watch?v=ILQc12Zy-ql&t=923s>

ויטוריו דה סיקה "מצחצחי הנעליים" 1946

נערי רחוב מצחצחי נעליים, הם קונים סוס, אבל מסתבכים עם המשטרה.

<https://www.youtube.com/watch?v=WuGu6pHnE6k&t=851s>

רוברטו רוסליני 1906-1977

https://www.youtube.com/watch?v=NV6_Q0jQ7_o

<https://www.youtube.com/watch?v=ZGSK7Hzspyc>

”פאיזה 6 - 1946 ”אפיזודות תוך כדי התקדמות בעלות הברית בשחרור איטליה.

קולנוע ישראלי והניאו-ריאליזם

"אור מההפקר" 1973

סרטו של נסים דיין :

שאל נער רגיש המתגורר בפרבר עוני תל-אביבי מתמודד

עם מערכת של לחצים בסביבת מגוריו: אישיים וחברתיים גם יחד.

https://www.youtube.com/watch?v=G4EcE_RKGJc

רם לוי "לחם 1986"

בעיירת פיתוח בדרום הארץ, מאפיית לחם בה עבדו העובדים עשורים שלמים, עומדת להיסגר. מבט על התמודדותם של המפוטרים לעתיד עם המצב.

<https://www.youtube.com/watch?v=ZPDQ2VqAB4s>

מושון סלמונה "וסרמיל 2007"

וסרמיל מספר את סיפורם של שלושה נערים בשכונה בבאר שבע המחפשים את דרכם בין תקווה לייאוש, במציאות חיים קשה כאשר חבל ההצלה היחיד הנראה לעין הוא הכדורגל

<https://www.youtube.com/watch?v=mNC7h9QDEC0>

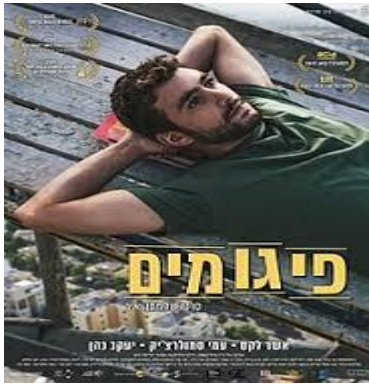
אפרת כורם "בן זקן" ישראל 2015

<https://www.youtube.com/watch?v=08zro41Qoqw>

שלומי בן זקן (אלירז שדה) הוא אב חד הורי שמגדל את רוחי, בתו היחידה בת ה-11 בבית אימו באשקלון. שלומי נאבק בעצמו ובסביבתו כדי לשמור את בתו בחזקתו אך גם מכיר בחוסר היכולת שלו לתפקד כאב ולהעניק לבתו היחידה הזדמנות וחיים טובים יותר, כמו שהיה רוצה לעצמו.

מתן יאיר "פיגומים" 2017

https://www.youtube.com/watch?v=FT4tupwX_j8

אשר, בן 17, תמיד היה הנער המופרע ביסודי, בחטיבה ובתיכון. הוא לומד בשנה האחרונה בתיכון, בכיתה של תלמידים שלא הסתדרו באף מסגרת אחרת. הוא גר עם אביו, בעל עסק לפיגומים, לו הוא עוזר בעבודות בניין. כשמורה חדש לספרות בשם רמי נכנס לכיתה של אשר, הוא נחשף דרכו לעולמות חדשים, ונותן ביטוי לרגשות וצדדים אחרים בו. רמי מעודד אותו לסיים את הלימודים ונותן לו פתח להשתנות.

אלירן אליה "מוטלים בספק" 2017

https://www.youtube.com/watch?v=sxl_MRllauk

תסריטאי המוצא עצמו תקוע בחייו האישיים נידון לעבודות שרות אותן הוא מבצע עם נערים עבריינים בבאר שבע. הנערים שאין להם עניין להתפתח להצליח כלואים במעצרי בית ומחויבים להגיע למפגשים עמו במקלט השכונתי כתנאי לשחרורם. עם הגעתו הוא נתקל בחומת התנגדות וחוסר קומוניקציה וכימיה עם הנערים שעליו ללמד, הוא מרגיש חסר אונים אבל אין לו ברירה אלא להתמיד.

עבודת סיכום בעקבות היחידה

עבודה לסיכום הניאו-ריאליזם לעבודה יינתן משקל בציון הסופי בכיתה י"ב. העובדה מאפשרת בחירה גם לתלמיד החזק וגם החלש. עליכם לבחור שאלה אחת מתוך שלוש.

1. א. קראו את המאמר של צ'זארה זוטיני "תיזות על הניאו-ריאליזם" סכמו בנק' את המאמר, מה היא לפי דעתכם הטענה של צ'זארה זוטיני?

ב. כיצד מאפייני הניאו-ריאליזם באים לידי ביטוי בסרטים ניאו-ריאליסטים, שצפינו בהם בכיתה. "גנבי האופניים" 1948, "מצחצחי הנעליים" 1946 עליכם לבחור שלושה מאפיינים לפחות מתוך סרטים איטלקים שצפינו בהם.

המשך העבודה

2. א קראו את מאמר הביקורת של אורי קליין על סרטו של אלירן אליה "מוטלים בספק" 2017 , סכמו בנק' את הביקורת וכתבו מה הטענה של אורי קליין. <https://www.haaretz.co.il/gallery/cinema/movie-reviews/.premium-REVIEW-1.5885463>

ב. בעקבות קריאת מאמר הביקורת והצפייה בכיתה, כיצד הושפע הסרט "מוטלים בספק" 2017 מהניאו-ריאליזם , תארו והדגימו באמצעות שלושה מאפיינים לפחות מתוך הסרט?

3. א קראו את מאמר הביקורת של שמואל דובדבני לסרטו של מתן יאיר "פיגומים" 2017 סכמו בנק' את הביקורת , לפי דעתכם מה הטענה של שמוליק דובדבני? <https://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-5040740,00.html>. בעקבות קריאת המאמר והצפייה בכיתה, כיצד הושפע הסרט "פיגומים" מהניאו-ריאליזם , תארו והדגימו באמצעות שלושה מאפיינים לפחות מתוך הסרט?